บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี

ธีรพล แสนกลม[1*] ฐิติกมลสิริ ลาโพธิ์[2] และ สุมิตร สุวรรณ[3]
[1,2,3]คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
*Corresponding author e-mail: teerapon28082539@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) 27 มกราคม 2568
วันที่ได้รับบทความฉบับแก้ไข (Revised) 4 มีนาคม 2568
วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) 9 มีนาคม 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการ 2) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ 3) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี จำนวน 193 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น 0.97 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัย พบว่า

1. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
2. บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการกำหนดนโยบาย ด้านการติดตามและประเมินผล ด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี ด้านการจัดสรรงบประมาณ และด้านการพัฒนาบุคลากร
3. บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ด้านการกำหนดนโยบาย ด้านการจัดสรรงบประมาณ และด้านการพัฒนาบุคลากร มีผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ โดยสามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 53.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การบริหารงานวิชาการ

THE ROLE OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN THE USE OF INFORMATION TECHNOLOGY FOR ACADEMIC ADMINISTRATION IN LARGE SPECIAL SECONDARY SCHOOLS UNDER THE PHETCHABURI SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

Teeraphol Saenklom[1*] Thitikamolsiri Lapho[2] and Sumit Suwan[3]
[1,2,3]Faculty of Education and Development Sciences, Kasetsart University, Thailand

Abstract

The objectives of this research were to study 1) the utilization of information technology in academic administration 2) the role of school administrators in promoting the use of information technology in academic administration and 3) explore the impact of school administrators' roles on the utilization of information technology in academic administration of large special secondary schools. The research sample consisted of 193 administrators and teachers from extra-large secondary schools in the Phetchaburi Secondary Educational Service Area Office, selected via stratified random sampling. The research instrument was a questionnaire with a reliability coefficient of 0.97. Data were analyzed using frequency, mean, percentage, standard deviation, and multiple regression. The research results revealed that

1. The overall and specific use of information technology in the academic administration of large special secondary schools is at the highest level. When ranked from highest to lowest, the following were assessment and evaluation of student learning, instructional management, educational supervision, academic planning, and research for educational quality improvement.

2. The roles of school administrators in promoting the use of information technology in the academic administration of large special secondary schools. The overall and specific were rated at the highest level. Ranked from highest to lowest, these aspects are policymaking, monitoring and evaluation, promotion of technology use, budget allocation, and personnel development.

3. The roles of school administrators in large special secondary schools, particularly in policymaking, budget allocation, and personnel development, significantly influence the use of information technology in academic administration. A multiple regression analysis revealed that these three roles collectively accounted for 53.60% of the variance in information technology usage, which was statistically significant at the .05 level.

Keywords: Role of School Administrators, Use of Information Technology, Academic Administration

ความสำคัญและที่มาของงานวิจัย

ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศได้ส่งผลกระทบต่อสังคมโลกและสังคมไทย ซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคมเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงในการดำเนินชีวิตประจำวัน เศรษฐกิจ และอื่น ๆ ด้วยเหตุนี้จึงต้องมีการปรับตัวและพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่อง เทคโนโลยีสารสนเทศ มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการจัดการศึกษาซึ่งเป็นไปตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ดังจะเห็นได้จากหมวดที่ 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาตรา 65 ที่ระบุไว้ว่า ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิตและผู้ใช้เทคโนโลยี เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม และมาตรา 66 ที่ระบุไว้ว่าผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2562)

ในขณะเดียวกันรัฐบาลได้ดำเนินนโยบายในการปฏิรูปการศึกษาและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ เสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียนตามความถนัด กระจายอำนาจการศึกษาให้ผู้เรียนได้เข้าถึงข้อมูลการเรียนรู้อย่างทั่วถึง และใช้ระบบเทคโนโลยีการศึกษาสมัยใหม่ จัดทำหลักสูตรและให้คำแนะนำที่เหมาะสมกับกับความรู้ความสนใจของผู้เรียน (เศรษฐา ทวีสิน, 2566) รวมถึงกระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2566–2570) ได้กำหนดกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี กล่าวคือ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา โดยมีการนำระบบข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการและให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการใช้ระบบบริหารจัดการสำหรับสถานศึกษาให้เป็นระบบเดียวกันเพื่อลดภาระงานของครู ลดความซ้ำซ้อนของระบบงานและการจัดเก็บข้อมูล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565) โดยเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้องค์กรสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งนำมาใช้ในการวางแผนและกำหนดนโยบายในการทำงานด้านต่าง ๆ ในด้านการศึกษาการเตรียมความพร้อมในการก้าวเข้าสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ การผลิต การถ่ายทอดบูรณาการ และการใช้ความรู้เป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันและนำมาประยุกต์ใช้นำมาสู่การวางแผนและกำหนดนโยบายการทำงานด้านต่าง ๆ (ศรัณย์ภัทร์ ไตรสุวรรณ, 2560)

การดำเนินการจัดการศึกษาของจังหวัดเพชรบุรีในส่วนของการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในการบริหารจัดการงานวิชาการของสถานศึกษา รวมถึงการมีหน่วยงานหรือสถาบันการศึกษา เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาลัยการอาชีพที่สนับสนุนในเรื่องขององค์ความรู้ต่าง ๆ ในการนำเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนช่วยในการบริหารจัดการ รวมถึงเป็นที่ตั้งของโรงเรียนที่มีความโดดเด่นทางด้านงานวิชาการ เช่น โรงเรียนพรหมานุสรณ์จังหวัดเพชรบุรี เป็นต้น โดยการบริหารงานวิชาการถือว่าเป็นงานหลักของสถานศึกษา จำเป็นที่จะต้องได้รับการพัฒนาให้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานซึ่งมีขอบข่ายงานมากมายหลายด้าน ส่วนใหญ่จะเป็นการนำเอาเทคโนโลยีมาช่วยในการวางแผน การพิมพ์เอกสาร รวมทั้งใช้ในการประมวลผลเพื่อจัดระบบข้อมูล เช่น การพิมพ์เอกสารทางการศึกษา การทำข้อสอบ การจัดทำสารสนเทศต่างๆ การดำเนินงานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี โดยงานวิชาการถือว่าเป็นงานหลักของโรงเรียน จำเป็นต้องจัดเทคโนโลยีสารสนเทศให้ถูกต้องครบถ้วน ตรงกับความต้องการและทันต่อการใช้งาน แต่การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี ในปัจจุบันยังพบปัญหา ระบบข้อมูลไม่ตรงตามความต้องการของผู้บริหาร เทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนขาดความสมบูรณ์ในเรื่องความถูกต้อง ความครอบคลุม ความทันสมัย และสะดวกต่อการนำไปใช้ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งในการบริหารสถานศึกษา เมื่อศึกษาผลการ

ประเมินสภาพแวดล้อม (SWOT analysis) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี พบจุดอ่อน คือ ยังไม่มีระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารที่ครอบคลุมและเป็นปัจจุบัน ส่งผลให้ไม่สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการบริหารได้ และมีอุปสรรค คือ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ วัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยยังไม่เพียงพอ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี, 2566) สภาพปัญหาดังกล่าวสอดคล้องกับ ชุติพร วงศ์ใหญ่ (2561, น. 21) พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางบางโรงเรียนมีเครื่องมือและอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีน้อยไม่เพียงพอ ทั้งยังมีปัญหาเกี่ยวกับสัญญาณของอินเตอร์เน็ตไม่เสถียร ส่วนในด้านบุคคล ครูและบุคลากรยังไม่มีความรู้ด้านเทคโนโลยีเท่าที่ควร บุคลากรที่สูงวัยเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้ช้า และมีปัญหาความร่วมมือของครูในการให้ความสนใจที่จะเรียนรู้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทางโรงเรียนได้จัดเตรียมไว้ให้ เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ พิพัฒน์พงศ์ ม่วงกล่ำ และพิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2564, น. 273) ที่พบว่า การยอมรับของโรงเรียนต่อเทคโนโลยีสารสนเทศคอมพิวเตอร์ไม่ประสบความสำเร็จ นักเรียนและครูในโรงเรียนไม่ได้กระตือรือร้นต่อการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเท่าที่ควร อาจมาจากระบบบริหารอำนาจแบบบนสู่ล่าง ซึ่งผู้บริหารสมัยใหม่จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการในสถานศึกษาอย่างเร่งด่วน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดต่อการบริหารจัดการในสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย โดยเฉพาะการนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการ

จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี เพื่อนำผลการวิจัยนี้ไปใช้ในด้านการวางแผนการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น ซึ่งจะเป็นปัจจัยหนึ่งในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนต่อไป

ทบทวนวรรณกรรม

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการบริหารงานวิชาการ

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การที่ผู้รับผิดชอบหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานวิชาการได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงาน โดยนำมาใช้ในการปฏิบัติงานการบริหารวิชาการ สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแนวคิดของ Kimbrough and Nunnery (1998) พงศกร อดุลพิทยาภรณ์ และนันทรัตน์ เจริญกุล (2561) สาวิตรี สิทธิชัยกานต์ และลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ (2562) โดยพิจารณาความถี่ของด้านที่มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการบริหารงานวิชาการมากที่สุด 5 ด้าน ได้แก่

1. การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การใช้เทคโนโลยีมาจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ได้แก่ การจัดทำสื่อ การจัดการเรียนการสอน การติดต่อสื่อสาร เพื่อให้การดำเนินงานสามารถดำเนินไปด้วยดี รวมถึงการดำเนินการในการจัดตารางสอน การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน
2. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการวางแผนและจัดทำเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ได้แก่ การวางแผนวัดและประเมินผล การจัดทำแบบทดสอบ การตรวจแบบทดสอบ การประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน
3. การนิเทศการศึกษา หมายถึง การใช้เทคโนโลยีเข้ามามีส่วนในการจัดตารางการนิเทศของครูผู้สอน การบันทึกผลการนิเทศ การประเมินผลการนิเทศ และการรายงานการนิเทศอย่างเป็นระบบและมีขั้นตอน

4. การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ หมายถึง การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการวางแผนเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเกี่ยวกับเอกสารงานวิชาการ การจัดการที่มีการดำเนินการล่วงหน้าเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ แผนปฏิบัติงานวิชาการ โครงการสอน บันทึกการสอน

5. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การนำเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนในการจัดทำวิจัยเพื่อพัฒนา ระบบบริหารจัดการงานวิจัยที่สามารถเผยแพร่ให้บุคคลภายนอกได้ศึกษา รวมถึงการวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง การกระทำของผู้บริหารที่แสดงออกต่อการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการให้สำเร็จบรรลุผลตามเป้าหมาย สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแนวคิดของศิรินทร์ทิพย์ ชาลีวรรณ์ (2556) และ พุทธิพงษ์ ทองเขียว (2562) ถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 5 ด้าน ได้แก่

1. การกำหนดนโยบาย หมายถึง การวางนโยบายและแผน การกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กำหนดแผนกิจกรรมของครูผู้สอน

2. การจัดสรรงบประมาณ หมายถึง การพิจารณางบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านวัสดุครุภัณฑ์ เช่น จอทีวี เครื่องเสียง จัดซื้อซอฟแวร์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานบริหารวิชาการ

3. การพัฒนาบุคลากร หมายถึง สนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรเข้าฝึกอบรมให้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การศึกษาดูงานในหน่วยงานที่มีระบบการทำงานที่ดีและมีความทันสมัยในด้านการใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานวิชาการและการจัดการเรียนการสอน

4. การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี หมายถึง ส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานทางด้านวิชาการ รวมถึงส่งเสริมให้ครูผู้สอนพัฒนาสื่อนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เช่น วิดีโอ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

5. การติดตามและประเมินผล หมายถึง การกำหนดวิธีการประเมินด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศไว้อย่างชัดเจน การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการบริหารงานวิชาการ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ งานวิจัยของจิราพร แสงจันทร์, อโนทัย ประสาน และกรวรรณ สืบสม (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ พบว่า สภาพปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย งานวิจัยของพิพัฒน์พงศ์ ม่วงกล่ำ และพิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2564) ได้ศึกษา เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 พบว่า 1) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 มี 5 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา (2) ด้านการวัดผลประเมินผล และการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน (3) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา (4) ด้านการนิเทศการศึกษา และ (5) ด้านการวางแผนด้านวิชาการ งานวิจัยของกฤติภัทรกร

ศิริภัทรนิธิโภคิน (2564) ได้ศึกษา เรื่อง การใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในยุควิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ พบว่า การใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในยุควิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ในภาพรวมรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน และงานวิจัยของชยากร ทิพมาศ (2565) ได้ศึกษา เรื่อง แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 พบว่า 1) แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 พบว่า มีทั้งหมด 23 แนวทาง แบ่งออกเป็น ด้านการบริหารงานวิชาการ 8 แนวทาง ด้านการบริหารงานงบประมาณ 5 แนวทาง ด้านการบริหารงานบุคคล 5 แนวทาง และด้านการบริหารงานทั่วไป 5 แนวทาง 2) ความเป็นไปได้ในการปฏิบัติของแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ งานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ Kimani, Njati and Omae (2022) ได้ศึกษา เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการบริหารจัดการโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า ผู้บริหารมีความตระหนักไม่มากพอเกี่ยวกับความจำเป็นในการบูรณาใช้ ICT ในการจัดการทรัพยากร ICT ที่ไม่เพียงพอและโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง และการขาดการสนับสนุนทางเทคนิคสำหรับหัวหน้าแผนก รวมถึงการระดมทรัพยากรที่ต่ำ และงานวิจัยของ Simsek, Sert and Dal (2024) ได้ศึกษา เรื่อง ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทความเป็นผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้อำนวยการในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19พบว่า ทั้งครูประถมศึกษาและครูประจำวิชาต่างคิดว่าผู้อำนวยการโรงเรียนสามารถแสดงบทบาทของความเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีได้สำเร็จในช่วงการระบาดของโควิด-19

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี
2. เพื่อศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี
3. เพื่อศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี

สมมติฐานของงานวิจัย

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี ได้แก่ การกำหนดนโยบาย การจัดสรรงบประมาณ การพัฒนาบุคลากร การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี และการติดตามและประเมินผล

ขอบเขตของงานวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนพรหมานุสรณ์จังหวัดเพชรบุรี โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี และโรงเรียนคงคาราม จำนวน 386 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Krejcie and Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 193 คน ที่ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ กำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างกับประชากร โดยใช้โรงเรียนเป็นเกณฑ์

ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่
   1.1 การกำหนดนโยบาย
   1.2 การจัดสรรงบประมาณ
   1.3 การพัฒนาบุคลากร
   1.4 การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี
   1.5 การติดตามและประเมินผล
2. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการ ได้แก่
   2.1 การจัดการเรียนการสอน
   2.2 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
   2.3 การนิเทศการศึกษา
   2.4 การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ
   2.5 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert) จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 4 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการ ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการ และตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการติดต่อโครงการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา(ภาคพิเศษ) คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อทำหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามถึงผู้บริหารและครูผู้สอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี จากนั้นผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามโดยใช้รูปแบบของ Google form ส่งไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผ่านทางระบบการสื่อสารข้อมูลทาง

อิเล็กทรอนิกส์ (E–Office) และมีกำหนดการตอบกลับภายใน 20 วัน รวบรวมและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับมาในรูปแบบของ Google Sheet ได้รับการตอบกลับคืนมา จำนวน 179 ชุด คิดเป็นร้อยละ 92.75 รวบรวมข้อมูลทั้งหมด เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษา สถานภาพ ตำแหน่ง และประสบการณ์ในตำแหน่ง วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาความถี่ และค่าร้อยละ จากนั้นนำข้อมูลเสนอในรูปตาราง
2. การวิเคราะห์การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการและบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการ โดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วแปลผลจากค่าเฉลี่ย ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น. 103) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและการใช้เทคโนโลยี อยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและการใช้เทคโนโลยี อยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและการใช้เทคโนโลยี อยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและการใช้เทคโนโลยี อยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและการใช้เทคโนโลยี อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อใช้ในการสร้างสมการพยากรณ์ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2560)

สรุปผลการวิจัย

1. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการ

ข้อ	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการบริหารงานวิชาการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.90	0.20	มากที่สุด
2	ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.93	0.12	มากที่สุด
3	ด้านการนิเทศการศึกษา	4.86	0.24	มากที่สุด
4	ด้านการวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ	4.76	0.12	มากที่สุด
5	ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.70	0.28	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		**4.83**	**0.12**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 1 พบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

($\overline{X}$ =4.83, S.D.=0.12) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ($\overline{X}$ =4.93, S.D.=0.12) ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\overline{X}$ =4.90, S.D.=0.20) ด้านการนิเทศการศึกษา ($\overline{X}$ =4.86, S.D.=0.24) ด้านการวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ ($\overline{X}$ =4.76, S.D.=0.12) และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\overline{X}$ =4.70, S.D.=0.28)

2. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการกำหนดนโยบาย ด้านการติดตามและประเมินผล ด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี ด้านการจัดสรรงบประมาณ และด้านการพัฒนาบุคลากร ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ

ข้อ	บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านการกำหนดนโยบาย	4.70	0.28	มากที่สุด
2	ด้านการจัดสรรงบประมาณ	4.66	0.44	มากที่สุด
3	ด้านการพัฒนาบุคลากร	4.55	0.39	มากที่สุด
4	ด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี	4.69	0.34	มากที่สุด
5	ด้านการติดตามและประเมินผล	4.70	0.42	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		4.66	0.23	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.66, S.D.=0.23) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการกำหนดนโยบาย ($\overline{X}$ =4.70, S.D.=0.28) ด้านการติดตามและประเมินผล ($\overline{X}$ =4.70, S.D.=0.42) ด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี ($\overline{X}$ =4.69, S.D.=0.34) ด้านการจัดสรรงบประมาณ ($\overline{X}$ =4.66, S.D.=0.44) และด้านการพัฒนาบุคลากร ($\overline{X}$ =4.55, S.D.=0.39) ตามลำดับ

3. บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี ด้านการกำหนดนโยบาย ด้านการจัดสรรงบประมาณ และด้านการพัฒนาบุคลากร มีผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ

ตัวแปร	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่	3.678	.121		30.466*	0.000
ด้านการกำหนดนโยบาย (X_1)	.145	.022	.768	11.590*	0.000
ด้านการจัดสรรงบประมาณ (X_2)	-.124	.017	-.467	-7.100*	0.000
ด้านการพัฒนาบุคลากร (X_3)	.230	.020	.347	6.684*	0.000

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 $R = .732$ $R^2 = .536$ $R^2_{adj} = .528$

จากตารางที่ 3 พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการกำหนดนโยบาย (X_1) ด้านการจัดสรรงบประมาณ (X_2) และด้านการพัฒนาบุคลากร (X_3) เป็นตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการและสามารถอธิบายความแปรผันของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าประสิทธิภาพในการทำนาย (R^2) มีค่าเท่ากับ .536 ซึ่งแสดงว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการกำหนดนโยบาย ด้านการพัฒนาบุคลากรมีผลทางบวก และด้านการจัดสรรงบประมาณมีผลทางลบต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี โดยสามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 53.60 สามารถเขียนสมการการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในรูปของคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$\hat{Y} = 3.678 + 0.145(X_1) - 0.124(X_2) + 0.230(X_3)$

$\hat{Z} = 0.768(X_1) - 0.467(X_2) + 0.347(X_3)$

อภิปรายผลการวิจัย

1. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ในขณะที่ผลการวิจัยของศรัณย์ภัทร์ ไตรสุวรรณ (2560) พบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับ Salee and Sanitlou (2024) ที่พบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสารสาสน์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า อาจเนื่องมาจากในปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการพัฒนาและปรับปรุงอย่างรวดเร็ว มีการนำเครื่องมือและแอปพลิชันมาใช้งานทางการศึกษามากยิ่งขึ้น ซึ่งการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษต้องจัดการกับข้อมูลที่มีจำนวนมากท การสืบค้นข้อมูลเพื่อมาใช้ในการบริหารงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนจึงต้องมีความสะดวกและพร้อมใช้งาน ในขณะที่โรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่พิเศษนี้มีความพร้อมทางด้านอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง และบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถอีกทั้งผู้บริหารมีส่วนสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการบริหารจัดการงานวิชาการโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความเป็นผู้นำ กล้าคิด กล้าทำ และกล้าเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานที่ทันสมัยโดยการสนับสนุนให้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีส่วนในการบริหารงานวิชาการอย่างเป็นรูปธรรม มีการกำหนด

แผนการดำเนินงานที่ชัดเจน บุคลากรของสถานศึกษาให้การยอมรับและเปิดใจในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการบริหารจัดการสถานศึกษา รวมถึงนักเรียนและผู้ปกครองต่างก็มีความต้องการในการติดต่อสื่อสารหรือการเข้าถึงบริการของสถานศึกษามากยิ่งขึ้น นอกจากนี้อาจเนื่องมาจากการส่งเสริมจากภาครัฐที่จัดให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในสถานศึกษาที่เพิ่มขึ้น เช่น การพัฒนาระบบเทคโนโลยีต่าง ๆ ให้โรงเรียนได้นำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาของตนเอง การจัดสรรงบประมาณให้กับสถานศึกษาในการบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งมีประโยชน์ต่อการพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน ลดเวลาในการทำงานด้านเอกสาร ส่งผลให้บุคลากรทางการศึกษามีเวลาในการเตรียมการจัดการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น

2. บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ในขณะที่ผลการวิจัยของศศิกาญจน์ แปงงามนวกุล (2561) พบว่า บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับกนกศักดิ์ ทินราช และวิภาดา ประสารทรัพย์ (2567) ที่พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพกลาง โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าอาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้กำหนดนโยบาย หากมีการกำหนดนโยบายในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในโรงเรียน ที่ชัดเจนก็จะส่งผลต่อมุมมองและการปฏิบัติตามนโยบายของบุคลากรทางการศึกษา อีกทั้งยังมีการสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณและบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาดูแลและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา ทำให้การนำเทคโนโลยีมาใช้เป็นไปได้จริง บุคลากรมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้และนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการงานอย่างเป็นรูปธรรม ส่งผลให้บุคลากรของสถานศึกษาเห็นถึงความสำคัญและเรียนรู้ที่จะปรับตัวและปฏิบัติตาม อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษายังมีบทบาทในการสร้างวัฒนธรรมขององค์กรในการเปิดรับการเปลี่ยนแปลงและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยัสารสนเทศเข้ามาใช้ในการบริหารจัดการของสถานศึกษา มีการประสานงานกับหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในการขอความร่วมมือในการพัฒนาและสนับสนุนเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ รวมถึงการสร้างเครือข่ายกับโรงเรียนอื่น ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำแนวทางที่ดีมาปรับใช้ในการบริหารจัดการ ด้วยเหตุผลที่กล่าวมา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการงานวิชาการในโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา

3. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการกำหนดนโยบาย ด้านการจัดสรรงบประมาณ และด้านการพัฒนาบุคลากร มีผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี โดยสามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 53.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งมีประเด็นการวิจารณ์ในแต่ละด้าน ดังนี้

3.1 ด้านการกำหนดนโยบายมีผลทางบวกต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าอาจเนื่องมาจากบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งในการกำหนดนโยบายที่ขับเคลื่อนและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการ

บริหารงานวิชาการของโรงเรียน เพราะนโยบายที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพจะนำทางให้โรงเรียนก้าวสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ทำให้บุคลากรของสถานศึกษาทุกคนปฏิบัติตามไปในทิศทางเดียวกัน มีความเข้าใจและความร่วมมือในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการด้านวิชาการของสถานศึกษา ซึ่งนโยบายที่ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศยังมีส่วนช่วยในการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดรับการเปลี่ยนแปลงและการเรียนรู้ให้ทันต่อสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลงในการบริหารจัดการที่มีความทันสมัยและสะดวกรวดเร็ว

3.2 ด้านการจัดสรรงบประมาณมีผลทางลบต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าอาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาได้ให้ความสำคัญและมีการกำหนดนโยบายในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศแล้วต้องจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมมาดำเนินการตามนโยบายดังกล่าวทั้งในการจัดซื้ออุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต เซิร์ฟเวอร์ ซอฟต์แวร์ โปรแกรมประยุกต์ต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินงานด้านวิชาการและการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ ซึ่งการลงทุนทางด้านอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นการใช้งบประมาณที่ค่อนข้างสูง ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอและเหมาะสมในการจัดหาอุปกรณ์อีกทั้งต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอเพื่อให้ตอบสนองความต้องการของนักเรียนและครู

3.3 ด้านการพัฒนาบุคลากร มีผลทางบวกต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าเมื่อผู้บริหารสถานศึกษา มีการกำหนดนโยบายและจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการแล้ว การพัฒนาบุคลากรก็เป็นบทบาทสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาอีกประการหนึ่งเพื่อให้การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาได้สำเร็จและมีประสิทธิภาพ เพราะบุคลากร คือ กำลังสำคัญในการขับเคลื่อนเทคโนโลยีสารสนเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการบริหารจัดการ โดยบุคลากรของสถานศึกษาต้องมีทักษะที่จำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งต้องอาศัยทักษะที่หลากหลาย เช่น ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ ทักษะการศึกษาค้นคว้าข้อมูล ทักษะการสร้างสื่อดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาทักษะดังกล่าวให้เกิดขึ้นกับบุคลากรของสถานศึกษา เนื่องจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นบุคลากรจึงต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สามารถปรับตัวและเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการและการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพเหมาะกับโลกยุคดิจิทัล

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องเข้ามามีบทบาทในส่วนของการดำเนินการนโยบายเชิงรุก ทั้งในเรื่องของการสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกันในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการ

2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานวิชาการด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในส่วนของการการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียน สร้างเครื่องมือสำหรับงานวิจัย และการจัดเก็บข้อมูลงานวิจัยในชั้นเรียนอย่างเป็นระบบ รวมทั้งสามารถนำข้อมูลไปวิเคราะห์และใช้งานต่อในด้านต่าง ๆ มีการรายงานความก้าวหน้าและการเผยแพร่ผลงานวิจัยของสถานศึกษาในรูปแบบออนไลน์

3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรเห็นความสำคัญด้านการพัฒนาบุคลากร โดยสนับสนุนให้บุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการ เนื่องจากเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การดำเนินงานไปได้อย่างมีประสิทธิภาพจึงมีความจำเป็นต้องอาศัยบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการขับเคลื่อนการใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการเรียนการสอน

4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรเน้นการจัดสรรทางด้านงบประมาณให้มีความสอดคล้องกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งก็อาจจะผูกพันกับด้านอื่น ๆ ด้วย กังนั้นเวลาจัดสรรงบประมาณเกี่ยวกับด้านเทคโนโลยีต้องมีการพัฒนาบุคลากรที่ควบคู่กันไป เพื่อให้การบริหารจัดการการใช้จ่ายงบประมาณอย่างคุ้มค่า

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานด้านอื่น ๆ ได้แก่ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานบริหารทั่วไป

2. ควรศึกษากลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนที่มีขนาดต่าง ๆ กันทั้งโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ หรือศึกษาในสังกัดอื่น เช่น สังกัดประถมศึกษา สังกัดเอกชน

3. ควรศึกษาปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เช่น ประสบการณ์ในตำแหน่งบริหารสถานศึกษา วุฒิการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กนกศักดิ์ ทินราช และ วิภาดา ประสารทรัพย์. (2567). ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครกลุ่มกรุงเทพกลาง. *Interdisciplinary Academic and Research Journal*, *4*(3), 837-860.

กฤติภัทรกร ศิริภัทรนิธิโภคิน. (2564). *การใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในยุควิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2560). *การใช้ SPSS for windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล (พิมพ์ครั้งที่ 30).* กรุงเทพฯ: สามลดา.

จิราพร แสงจันทร์, อโนทัย ประสาน และ กรวรรณ สืบสม. (2560). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่. *วารสารบัณฑิตศึกษา*, *14*(65), 155-162.

ชยากร ทิพมาศ. (2565). *แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ชุติพร วงศ์ใหญ่. (2561). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาต่อการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการในกลุ่มโรงเรียนเขาสามยอด จังหวัดลพบุรี. *วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์*, *33*(3), 21.

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 8).* กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

พงศกร อดุลพิทยาภรณ์ และ นันทรัตน์ เจริญกุล. (2561). การบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กตามแนวคิดเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*, *13*(2), 316-329.

พิพัฒน์พงศ์ ม่วงกล่ำ และ พิมลพรรณ เพชรสมบัติ. (2564). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี*, *13*(1), 273.

พุทธิพงษ์ ทองเขียว. (2562). *บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

ศรัณย์ภัทร์ ไตรสุวรรณ. (2560). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา*, *12*(2), 123-137.

ศศิกาญจน์ แปงงามนวกุล. (2561). *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยพะเยา.

ศิรินทร์ทิพย์ ชาลีวรรณ์. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

เศรษฐา ทวีสิน. (2566). *คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.

สาวิตรี สิทธิชัยกานต์ และ ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์. (2562). รูปแบบการบริหารวิชาการตามแนวคิดสะเต็มศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายศูนย์สะเต็มศึกษาภาค. *วารสารวิจัยและพัฒนาหลักสูตร*, *9*(1), 17-32.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2566–2570) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. ม.ป.ท.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแหงชาติ. (2562). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟิก.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี. (2566). *รายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2565*. เพชรบุรี: สำนักงาน.

Kimbrough, B. & Nunnery, Y. (1998). *Educational Administration: An Introduction*. New York: Macmillan.

Kimani, J. W., Njati. I.C., & Omae. H. N. (2022). The administrative use of information communication technology in the management of secondary schools. *Journal of Research & Method in Education*, *12*(2), 19-27.

Salee, A. & Sanitlou, N. (2024). The Use of Information Technology for School Administration under Sarasas affiliated area 3 schools. *Education Quarterly Reviews*, *7*(4), 96-106.

Simsek, Y., Sert, T., & Dal, B. H. (2024). Teachers' opinions on technology leadership role of school principals during the COVID-19 pandemic. *Turkish Online Journal of Distance Education*, *25*(2), 191-207.